

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 13 februari 1929 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående räntefri försträckning åt telegraf-tjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm.

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 12 januari 1929 avlåten proposition, nr 12, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att telegrafstyrelsen må under en tid av fem år, räknat från och med den 1 juli 1929, av tillgängliga medel disponera ett belopp av högst 20,000 kronor att i form av räntefritt lån tillhandahållas telegraf-tjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Efter av Kungl. Maj:t i proposition, nr 148, till 1924 års riksdag under punkten 2 gjord framställning i ämnet medgav riksdagen (skrivelse nr 199), att telegrafstyrelsen finge av tillgängliga medel disponera ett belopp av högst 35,000 kronor att i form av räntefritt lån tillhandahållas telegraf-tjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm. Riksdagen uttalade emellertid därvid, att lånet icke borde lämnas på längre tid än fem år, varunder det borde successivt återbetalas, samt att frågan om en eventuellt erforderlig utsträckning av denna tid borde underställas riksdagens prövning.

Skatteinbetalningskassan i Stockholm erhöll sedermera, mot avlämnande av vederbörlig skuldförbindelse, ett belopp av 35,000 kronor såsom lån för en tid av fem år, räknat från och med den 1 juli 1924.

En avsevärd del av detta belopp kunde emellertid redan efter kort tid återbetalas. Då försöket befunnits slå väl ut, i det att ett betydande antal försumliga skattebetalare inträtt som medlemmar i kassan, ansåg telegrafstyrelsen, att det till styrelsens disposition ställda beloppet borde, i den mån det bleve obehövt för kassan i Stockholm, få under den fastställda tiden av fem år utlämnas som lån till skatteinbetalningskassor även å andra orter. Förslag härom förelades också 1925 års riksdag (prop. nr 26 punkt 2) och vann riksdagens bifall (skrivelse nr 82). Med stöd härav har telegrafstyrelsen — inom ramen av det ursprungligen medgivna lånebeloppet å 35,000

kronor — tilldelat telegrafjänstemännens skatteinbetalningskassa i Göteborg ett lån å 10,000 kronor och motsvarande kassa i Norrköping ett lån å 5,000 kronor. Båda dessa lån hava sedermera i sin helhet återbetalats, och ytterligare försträckning till dessa kassor läser icke ifrågasättas.

Skatteinbetalningskassan i Stockholm däremot disponerar ännu en mindre del av sitt ursprungliga lånebelopp. Den av riksdagen fastställda tidsperioden av fem år för lånets tillgodonjutande utlöper under år 1929. I skrivelse den 26 september 1928 har emellertid *telegrafstyrelsen* framhållit önskvärdheten av att möjlighet beredes denna kassa att fortfarande komma i åtnjutande av räntefri försträckning av telegrafmedel med ett belopp av 20,000 kronor, vilket belopp beräknats på grundval av ineliggande införsel förordnanden.

Departementschefen har i ärendet för egen del anfört följande:

»Resultatet av de försök med räntefria försträckningar till telegrafjänstemännens skatteinbetalningskassor, som jämlikt riksdagens medgivande gjorts, måste sägas hava i stort sett motsvarat förväntningarna. Sålunda var exempelvis tidigare i Göteborg icke mindre än hälften av den till 500 personer uppgående personal, bland vilken därvarande kassa verkar, nästan regelbundet besvärad av införsel i lön för ogulden skatt. Det kassan lämnade lånet har emellertid möjliggjort, att praktiskt taget samtliga dessa försumliga skattebetalare kunnat värvas som medlemmar av kassan, och härmed hava införsel förordnandena så gott som fullständigt försvunnit.

Vad Stockholm beträffar hava, såsom telegrafstyrelsen anfört, avsevärda belopp i restförda skatter kunnat tack vare det medgivna lånet gäldas och skattebetalningen för ett stort antal befattningshavare därigenom för framtiden ordnas. I sin mån belysande för åtgärdens gynnsamma verkningar är också, att enbart vid avlöningskassorna för Stockholms telefonstationer antalet avdrag å lön på grund av införsel minskats från 2,612 för skatteåret 1923/1924 till 1,589 för skatteåret 1927/1928.

Den sistnämnda siffran visar emellertid, att ännu mycket arbete återstår, innan Stockholmspersonalens skattebetalningsförhållanden ordnats på tillfredsställande sätt. Särskilt inom de stora personalgrupperna telefonister och linjearbetare är införselsystemet allttjämt synnerligen utbrett. Enligt inhämtade upplysningar äro av de omkring 2,000 telefonisterna i Stockholm endast 510 medlemmar i kassan, och bland de nära 600 linjearbetarna är medlemsantalet ännu allenast 171. Beträffande sistnämnda personalgrupp har kassans ledning dock, såsom ovan antytts, hittills med flit framgått med viss försiktighet.

Såväl med hänsyn till personalens eget bästa som också för beredande av lättnad i arbetet hos avlöningskassor och uppbördsmyndigheter synes det angeläget, att skatteinbetalningskassan fullföljer sin strävan att vinna nya medlemmar. En väsentlig förutsättning härför är emellertid, att kassan genom fortsatt lån blir i tillfälle att förskottera resterande skattebelopp.

Jag anser mig därför böra tillstyrka telegrafstyrelsens hemställan om myndigande att för ännu en tidsperiod av fem år bereda skatteinbetalningskassan i Stockholm försträckning av telegrafmedel. Mot det föreslagna beloppet, 20,000 kronor, synes intet vara att erinra.

De närmare villkoren för lånets åtnjutande torde allttjämt få bestämmas av telegrafstyrelsen. Av vikt är givetvis därvid att tillse, att styrelsen erhåller möjlighet till kontroll över medlens användning.»

Utskottet, som ej velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förevarande förslag, Utskottet.
hemställer,

att riksdagen må medgiva, att telegrafstyrelsen må under en tid av fem år, räknat från och med den 1 juli 1929, av tillgängliga medel disponera ett belopp av högst 20,000 kronor att i form av räntefritt lån tillhandahållas telegraftjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm.

Stockholm den 12 februari 1929.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 15.
